

RESÜMEE

Käesoleva uurimustöö eesmärk on välja selgitada ühe kindla piirkonnaga seotud mittetulunduslike keskkonnaorganisatsioonide rollid nende enda nägemustest lähtuvalt. Teine eesmärk on luua pilt sellest, millised on nende koostöövõimalused kohaliku omavalitsuse, ettevõtete ja teiste mittetulundusühendustega.

Töö sissejuhatav osa kirjeldab uurimusküsimusteni jõudmist ning seletab lahti peamised töös kasutatud mõisted. Teises peatükis käsitlen Nõukogude perioodil tegutsenud keskkonnaorganisatsioone, mis vastandusid varjatult kehtivale võimule. Peatüki teine osa käsitleb Manuel Castells'i keskkonnaorganisatsioonide tüüpe. Castells leiab, et keskkonnaorganisatsioone saab liigitada nende identiteedi, vastaste ja tegevuse eesmärgi järgi 5 gruppi. Kolmandas osas vaatlen hetkeseisu sellest, kui palju on aktiivselt tegutsevad keskkonnaorganisatsioone Eestis. Erinevate andmete põhjal on Eestis praegu umbes 100 keskkonnaorganisatsiooni. Samuti uurin, millist rolli omistatakse kodanikeühendustele ja sealhulgas keskkonnaühendustele väljastpoolt. Selgus, et neilt oodatakse sekkumist nii keskkonda puudutavatesse kui ka teistesse ühiskonnaelu olulistesse küsimustesse.

Uurimustöö empiirilises osas analüüsin intervjuude põhjal nelja piirkondliku keskkonnaühenduse liikmeskonda, tegevuse eesmärke, koostöösuhteid, rolle ja tulevikunägemusi. Saadud tulemuste põhjal leidsin vastused ka uurimustöös püstitatud küsimustele: maapiirkonnas on välja kujunenud head koostöösuhted kohaliku omavalitsusega, kuid linnas vastupidi on neid raske luua. Oma rolli piirkonnas näevad küsitletud ühendused kui silma peal hoidjatena. Ühendused tahavad olla kindlad, kas planeeringud ja arengukavad vastavad kohalike elanike nägemusele oma elukeskkonnast. Osade ühenduste tegevusel on ka laiem ulatus ning neist on kujunenud olulised survegrupid. Teised ühendused tegutsevad kogukonna identiteedi loojate ja hoidjatena läbi keskkondliku tegevuse.

Võtmesõnade loetelu: keskkonnastrateegia, keskkonnaorganisatsioon/ -ühendus, looduskaitse, kodanikeühiskond, mittetulundusühendus, kohalik omavalitsus, erasektor.